

SPRÅKNET

Medlemsblad
Hösten 2012

Ordförandens spalt

Inför skolstarten och under sensommaren har det diskuterats i finska medier om det är befogat att skolorna ska ha ett nationellt undervisningsmaterial i språk som är lika i alla skolor. Detta nationella språkmaterial skulle underlätta för elever ifall de byter skola till en annan kommun. SUKOL ry har tagit ställning till detta på finskt håll och uttrycker sin oro över detta. De uttrycker i sitt ställningstagande att lärarens pedagogiska valfrihet skrotas och att läraren på basen av den nationella och skolans läroplan bör kunna välja ett lämpligt undervisnings-material i språk för den egna skolans elever.

På finlandssvenskt håll finns det visserligen saker som borde förbättras angående skrivet och digitaliserat undervisningsmaterial i språk samt lärarmaterial. Lärarna kan inte i framtiden ta i beaktande skolans säregna behov ifall detta införs, eftersom det inte finns något att välja emellan på finlandssvenskt håll. Det enda som kvarstår är att välja ett rikssvenskt undervisningsmaterial, vilket alltid inte är uppbyggt enligt det som den nationella eller skolvisa läroplanen föreskriver.

Faktum är att vi på finlandssvenskt håll står inför detta dilemma, eftersom vi bara har ett finlandssvenskt förlag. Med all tillförsikt ser jag dock på ett starkt och lyhört finlandssvenskt förlag som efter fusionen går starkt in för framtida utmaningar och kan tackla problem som uppstår på vägen. Många undervisningsmaterial i språk behöver en kraftig satsning på digitalisering och möjlighet att individualisera undervisningsmaterialet.

Den diskussion som förs på finskt håll är ett faktum på finlandssvenskt håll. Den finskspråkiga majoriteten borde kanske ibland titta på vad vi på finlandssvenskt håll har uppnått och vilka framtidsplaner våra skolor och vårt förlag har. Likaså borde vårt finlandssvenska förlag hålla jämna steg med de finskspråkiga förlagen och inte bara översätta till svenska enligt devisen "och samma på svenska". Finska och svenska språket skiljer sig i uppbyggnad och detta ställer olika krav i undervisningen. Det ska vi alltid komma ihåg.

Digitaliseringen har på finskt håll redan avklarats till stora delar och jag kan förstå att förlaget som utfört det stora digitaliseringsarbetet på finskt håll inom de olika språken har lobbat i Helsingfors och på detta sätt satt igång diskussionen om ett nationellt undervisningsmaterial i vart och ett undervisningsspråk. Det har varit ett ambitiöst projekt med författar- och digitaliseringsteam som gjort ett strålande resultat angående individualisering och skrivet och digitaliserat undervisningsmaterial samt även att inte förglömma det digra lärarmaterialet samt det digitala lärarrummet. Hoppas innerligen att vi på finlandssvenskt håll ska kunna uppnå något liknande angående finlandssvenskt undervisningsmaterial i språk med tanke på att de nationella proven och studentexamen är lika i de nationella skolorna. Vi borde yrka på samma grundförutsättningar för elever och lärare oberoende språkgrupp.

Jaana Grönlund

ordförande

En hälsning från Schildts & Söderströms!

När vårt fusionerade förlag Schildts & Söderströms den 1 februari i år inledde sin verksamhet i nya gemensamma utrymmen på Bulevarden 7 i Helsingfors och på två adresser i Vasa, inleddes också den intensifierade marknadsföringen av läromedel inför årets grundbeställningar. Det här nämner jag för att marknadsföringen av läromedel på ett utmärkt sätt speglar samarbetet från tidigare år och lösningarna i år.

De två förlagen Schildts och Söderströms fanns i flera år i var sin monter nära varandra på Educamässan, som hålls i slutet av januari i mässcentrum i Helsingfors, och sedan några år tillbaka i det finlandssvenska monterområdet med den gemensamma scenen Hörnan. I år (under de sista dagarna som två förlag) hade vi var sin halva av ett gemensamt område och delade i stort samförstånd en interaktiv skrivtavla där vi visade våra digitala läromedel. I januari 2013 kommer fusionen att vara fullständigt genomförd även på Educa.

Förutom att Educa är startsignal för de större utställningarna är det också till den vi brukat sikta på att få katalogen klar. Efter fusionsbeskedet för ett år sedan bestämde vi att vi ger ut var sin katalog, för att vara helt säkra på att få dem klara i tid. 2013 är lösningen förstas en annan och speglar den samordande utgivningen och importen, men också nu siktar vi på att ha katalogen klar till Educa.

Med de större utställningarna avser jag de s.k. minimässorna i februari-mars. I många år har vi i samarbete med andra förlag åkt omkring i södra Finland och Österbotten och visat upp läromedel inför grundbeställningarna som skolorna gör i april. I år var rutinerna desamma, den enda skillnaden var att antalet förlag var färre.

Visst var vi konkurrenter före fusionen, men som aktörer på en liten marknad med så nära kontakt till kunderna som möjligt insåg vi tidigt behovet av samarbete där det bara var möjligt och intelligent. Läromedelsredaktionerna hade dessutom en lång och uppskattad tradition av att äta lunch tillsammans varje år, och vi träffades också annars i olika gemensamma sammanhang. Det tog inte lång tid att bli ett med varandra, för vi talade "regionala varianter" av samma läromedelsspråk.

Och väl är det, för det här är grunden inte bara för jobbet inom förlaget och redaktionen, utan framför allt för samarbetet med författare och övriga medarbetare och kontakterna till våra kunder. Jag vågar tro att fusionen har gått smidigt till också på dessa plan, som är de viktigaste.

Vi har sammanfört vår utgivning som den presenteras i kataloger och beställningslistor, vi har jämfört våra utgivningsplaner och fattat vissa beslut. Det viktigaste för våra kunder att veta är säkert att vi inte sållat i utgivningen enligt andra principer än de som ständigt måste tillämpas: Vad håller på att föråldras, vad kommer att ändras mest med nya läroplansgrunder, vilka medarbetare har sagt att de gjort sitt, var behövs nya, osv. Och: Hur ser tidtabellerna och ekonomin ut i de olika projekten? Borde något prioriteras för att bli klart tid?

Läromedelsredaktionen vid S&S har ett uppdrag framom andra, att förse skolan med goda läromedel i modersmål och finska. Ingen annan gör dem. De går inte att översätta från finska förlagor och de kan inte importeras från Sverige. Det här är alltså det viktigaste uppdraget, och sedan följer alla andra ämnen, och de behandlas jämnt enligt principer jag delvis redogjort för.

Modersmål och finska hör till de ämnen som, naturligt nog, inte direkt berörs av samarbetet med vårt dotterbolag Edukustannus. Vi har inlett samproduktion i några ämnen och berättar mera om det i början av 2013 (så var jag tillbaka i Educa igen!). Genom samproduktionerna får vi bättre ekonomi i våra projekt, vilket är huvudsyftet, men vi har dessutom fått uppleva hur givande det är när samtalen kring innehåll och lösningar på ett naturligt sätt vidgats till ett utbyte av idéer och erfarenheter med finska kolleger. Med de finska redaktörerna och samprojekten följer också finska medarbetare, med erfarenheter från sin skolmiljö.

Ett förlag består av kreativa insatser från kreativa människor både utanför förlaget och inom det. Vi är också en lärande organisation, för vi börjar alla som gesäller och strävar efter att bli så mycket mästare som möjligt. Också våra medarbetare börjar från början, lär sig läromedelstänk och lär sig att utveckla sina idéer inom det. Det är en utmaning och många läromedelsförfattare ser det också som fortbildning i läraryrket.

Det som alla i den här branschen snabbt inser är att allt möjligt kan och hinner hända under en lång arbetsprocess. En del är överraskningar, annat är något vi får vänta på och ibland länge. Just nu är siktet naturligtvis inställt på 2016, då alla i den grundläggande utbildningen ska följa nya läroplansgrunder. Samtidigt är det ett faktum att vi inte vet hur vi ska ställa siktet och vad allt som ska göras, eftersom läroplansgrunderna inte är skrivna. Det vi vet är att timfördelningen torde slås fast i slutet av året och att arbetet med grunderna utförs under 2013.

Det senaste, och mest oroande, beskedet är att även gymnasiet ska få nya läroplansgrunder 2016. Det finns inget förslag till ny timfördelning och det lär inte ens finnas en grupp som funderar på det. Om några månader är det 2013. Om tre år och några månader är det 2016 och även om de nya läroplanerna ska tas i bruk först i augusti borde förlaget kunna visa upp grundkolans främsta nyheter i januari-mars och gymnasiets i mars-april. Tidtabellen förskräcker samtidigt som den väl blir det stora provet på att fusionen och samarbetet med Edukustannus gett oss resurser att klara den, speciellt där förändringarna och behoven är störst. Sedan kommer 2017 och 2018 och jobbet fortsätter. Print och digitalt, omarbetningar och nya serier, nytänk och traditioner – allt detta under samma läromedelstak.

Den som vill vara med och påverka vill jag påminna om att vi presenterar oss på förlagets hemsida. Ta kontakt! För vi vill höra åsikter och idéer och få konstruktiv kritik. Vi tar emot förslag och inviterar till samarbete. 2016 är en möjlighet till en efterlängtd förändring!

Med hälsningar från Schildts & Söderströms!

Marianne Peltomaa
Läromedelschef

Österbottens Svenska Språkläraryrådgivning r.f.

Vi har glädjen att inbjuda dig till höstmöte

Restaurang Rosso, kabinett (Vasaesplanaden 18 C)

i Vasa lördagen den 17.11.2012 kl. 13.00.

Program

13.00-14.30 Össf r.f:s höstmöte

Diskussion

Var vänlig och anmäl dig senast måndagen den 12.11.2012 till:

yvonne.gronlund(at)hotmail.com, eller via Facebook.

Bifogat här nedan ett bankgiro för den som vill bli medlem i Össf r.f. eller vill betala ett frivilligt bidrag.

Mottagarens kontonummer: 497010-473690		
Aktia		
Mottagare:	Medlemsavgift: 10 euro	
Österbottens svenska språkläraryrådgivning r.f.		
Betalare:	Förfallodag:	Euro:
	12.11.2012	10,-